

ΨΙΘΥΡΟΙ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ή ΤΑ ΚΟΓΧΥΛΙΑ ΔΙΗΓΟΥΝΤΑΙ

(Κάτι σαν παραμύθι - όχι μόνο για παιδιά)

ΤΠόρος 2010

Helga Kanellaki

Μετάφραση απ' τα Γερμανικά:

Νίκος Καραγεωργίου

Εικονογράφηση:

Α. Δάγκλης

Mια φορά και έναν καϊρό, ένα μικρό κορίτσι γεννήθηκε στο κέντρο της Γερμανίας, πολύ μακριά από τη θάλασσα. Αντίθετα, οι γονείς του κατάγονταν από παλιές πόλεις-λιμάνια της μακρινής Βαλτικής. Τα καλοκαίρια οι γονείς με το κορίτσι τους πραγματοποιούσαν μεγάλα ταξίδια μέχρι τη θάλασσα, στις πλατιές αμμουδιές της πατρίδας του πατέρα. Ο καϊρός στη Βόρεια Ευρώπη δεν είναι πάντα αίθριος και ζεστός όπως στο Νότο, π.χ. στην Ελλάδα. Συχνά είναι θυελλώδης και καθόλου ελκυστικός για κολύμπι. Ήταν' όλα αυτά, οι άνθρωποι απολαμβάνουν στα μέρη αυτά, την παραμονή κοντά στη θάλασσα, το δυνατό αέρα που περονιάζει μέχρι τα κόκκαλα, το θέαμα των πελώριων κυμάτων, τα κρωξίματα από τα θαλασσοπούλια και το παιχνίδι των σύννεφων. Όταν η θύελλα κοπάζει, υπάρχουν κι άλλες απολαύσεις, όπως το μάζεμα των κογχυλιών.

Τόσο πλούσιες μορφές έχουν αυτά τα μικρά έργα τέχνης της φύσης, πόσες υπέροχες αποχρώσεις χαρίζουν στα μάτια μας, λιτές φυσικά, συνήθως του λευκού-γκρι-μελανού και σπανιότερα του ροζ.

Όλα, όμως, έχουν ένα τέλος, ακόμα και οι πιο παρατεταμένες διακοπές. Ο θησαυρός των κογχυλιών συσκευάζονται με προσοχή και μεταφέρονται,

στη διάρκεια του ατέλειωτου ταξιδιού της επιστροφής, μακριά από τη θάλασσα στη θορυβώδη μεγαλούπολη.

Ο πατέρας του μικρού κοριτσιού διηγιόταν με χαρά παραμύθια, ιδιαίτερα την ιστορία της μικρής γοργόνας, του Δανού συγγραφέα Χανς Κρίστιαν Άντερσεν, του οποίου η πατρίδα επίσης βρέχεται από την Βαλτική. Η μικρή γοργόνα δεν είχε πόδια, το σώμα της κατέληγε σε ουρά ψάριού. Έτσι μπορούσε να κολυμπάει μέσα από τα ψηλά κύματα και να βουτάει βαθειά στα λιβάδια της θάλασσας (Τοσειδωνίας). Μπορούσε να παρακολουθεί τα ψάρια και να βλέπει τη ζωή των κογχολιών και των γαστερόποδων στο βυθό της θάλασσας. Αχ, πόσο όμορφες ήταν οι εικόνες του βυθού της θάλασσας στο βιβλίο του πατέρα και πόσο υπέροχο αυτό το παραμύθι!

Αλλά, στο βυθό της θάλασσας η ζωή δεν κυλάει πάντα αρμονικά, ο δυνατός κυνηγάει τον αδύνατο και ο μεγάλος τρώει τον μικρό. Όμως το μικρό κορίτσι δεν φοβόταν τον δυνατό και τον μεγάλο στο βυθό. Είχε μάτια και αυτιά μόνο για τη χαριτωμένη, πανέμορφη γοργόνα, που μπορούσε να δει και να ζήσει ότι γινόταν στο βυθό της θάλασσας και έτσι να περνάει μια θαυμάσια ζωή.

Ονειρευόταν την μικρή γοργόνα και ήθελε να μπορούσε, όπως εκείνη, να βουτάει μέσα στα κύματα, να γνωρίσει τη ζωή στο βυθό της θάλασσας, να παρατηρεί τα πολύχρωμα ψάρια και τελικά να βρει τα ζώα των οποίων τα απιστά κελύφη και ελικοειδή περιβλήματα αναπταύονταν μέσα στα μεγάλα κιβώτια των διακοπών της Βαλτικής.

Έργο: Γ. Ξενούλη

Τα χρόνια περνούσαν, στα πόδια του μικρού κοριτσιού δεν φύτρωνε ουρά ψαριού, αλλά η επιθυμία να βουτήξει στα γαλάζια βάθη της θάλασσας και να παρατηρήσει την ζωή στο βυθό παρέμενε ζωντανή και πραγματοποιήθηκε, τελικά, ύστερα από πολλά χρόνια.

Ίσως, η μικρή γοργόνα, ήταν κάτι περισσότερο από μια μορφή του βιβλίου των παραμυθιών, ίσως ήταν κάτι σαν την καλή Νεράϊδα. Γιατί, όταν το μικρό κορίτσι μεγάλωσε, του δόθηκε η ηλιόλουστη και ζεστή Ελλάδα σαν δεύτερη Παταρίδα και έζησε σε μια μεσογειακή πόλη, όπου έμαθε να περιδιαβαίνει στις θάλασσες με τα πέδιλα και τον αναπνευστήρα.

Βέβαια, ουδέποτε συνάντησε την μικρή γοργόνα, όμως κάποιες φορές, όταν κολυμπούσε στην θάλασσα, όπου οι ηλιαχτίδες έπαιζαν με τα κύματα και όλα μεταμορφώνονταν σε ασημένιο φως, το κορίτσι είχε την αίσθηση ότι κάποιος την παρακολούθουσε από το βυθό της θάλασσας και την χαιρετούσε εγκάρδια.

Με την πάροδο του χρόνου, το κορίτσι, γνώρισε καλά τον βυθό της θάλασσας, έμαθε να αναγνωρίζει ό, τι ήταν εύκολο να παρατηρεί και ό, τι κρυβόταν κάτω από πέτρες ή μέσα σε σχισμές των βράχων. Έμαθε, ακόμα, τι έκρυβε ο αμμώδης βυθός, ποιος ήταν ο δυνατός κυνηγός και ποιο ήταν το αδύνατο θύμα. Τα άδεια κελύφη των κοχυλιών ή τα αδειασμένα περιβλήματα των οστράκων, τα έπαιρνε μαζί της στην επιφάνεια και αυτά της έδιναν μεγάλη χαρά. Στους χειμωνιάτικους μήνες, έψαχνε συστηματικά στις παραλίες και ανακάλυπτε πολλά νέα θαυμαστά έργα της Φύσης.

Έβρισκε μικρά όστρακα, τόσο μικρά που το ανθρώπινο μάτι δεν μπορεί να τα διακρίνει ούτε όταν παρατηρεί το βυθό της θάλασσας, ούτε όταν βουτάει.

Μια μέρα, ύστερα από χρόνια, χάρισε το κορίτσι, τα διάφορα μεγάλα και μικρά κογχύλια και τα τόσο υπέροχα κατασκευασμένα από τους Αρχιτέκτονες της φύσης όστρακα, σε ένα Μουσείο. Τα εξέθεσαν σε βιτρίνες και γράφτηκαν πολλά κείμενα για αυτά. Μπορεί ο καθένας να τα δει όπως είναι όμορφα και τακτικά παρουσιασμένα, όμως, αν θέλεις να ακούσεις την ιστορία τους και τα μυστικά τους, πρέπει να ανοίξεις την καρδιά σου.

Το κορίτσι – θα μείνουμε με αυτό το όνομα – επισκέπτεται τους θησαυρούς της στο Μουσείο συχνά και με μεγάλη χαρά. Είναι μέρος της ζωής της, της ανήκουν, γιατί κάθε κογχύλι και κάθε όστρακο είναι συνδεδεμένο με μία ιδιαίτερη ανάμνηση σε κάποια θαυμάσια ακρογιαλιά της Ελλάδας.

Καμιά φορά, μόνη της κοντά στα ευρήματά της, μένει αμιλητή και στη διάρκεια αυτών των λεπτών της απόλυτης ηρεμίας και σιωπής στον χώρο, έχει την αίσθηση ότι τα κογχύλια και τα όστρακα συνομιλούν ψιθυριστά, το ένα με το άλλο.

«Καλησπέρα» είπε κάποτε το επιβλητικό, καλοκαμωμένο μεγάλο όστρακο της ενότητας «ΤΟ ΚΟΓΧΥΛΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ», που βρίσκεται στο κέντρο της προθήκης, ανάμεσα στους αγκαθωτούς και ροζιασμένους συντρόφους του, που είναι τοποθετημένοι πολύ κοντά επάνω σε ένα πορφυρό μεταξωτό ύφασμα. «Το όνομά μου είναι «Τρίτωνας ή μπουρού», οι επιστήμονες με αποκαλούν *Charonia tritonis variegata*, που αντιστοιχεί στην υψηλή καταγωγή μου, όμως μεταξύ μας, μπορείτε να με αποκαλείτε απλά Τρίτων. Προσέξτε τη μορφή και το ωραίο σχέδιο της αρχοντικής κατοικίας μου, τέλεια δεν είναι; Εκτός από αυτό μπορώ να φθάσω μέχρι ύψος 30 εκ. και έτσι είμαι το ψηλότερο όστρακο της Μεσογείου». Μόλις είπε αυτά, απλώθηκε και φάνηκε ακόμα πιο ψηλός.

«Και εμείς σου ευχόμαστε καλό βράδυ» απόντησαν ήσυχα και ατάραχα τα επονομαζόμενα πορφυρά όστρακα, που ήσαν επάνω στο κόκκινο μεταξωτό.

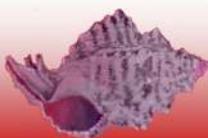

«Φυσικά σε γνωρίζουμε, σεβόμαστε το μέγεθός σου και θαυμάζουμε την τέλεια μορφή σου. Στο βυθό της θάλασσας είμαστε σχεδόν γείτονες. Όπως και εσύ, ζούμε επάνω στους βράχους της υποπαράλιας ζώνης, αλλά πολλές φορές έχουμε μεγάλη επιθυμία να βρεθούμε σε πιο ρηχά νερά, πλησιέστερα στην ακτή. Ακόμα όμως δεν συστηθήκαμε. Εγώ, με τα μυτερά αγκάθια και το φουσκωτό περίβλημα, είμαι ο πορφυρίτης, επιστημονικά με λένε *Murex brandaris*. Η συγγενής μου εδώ δεξιά με τις καμπούρες στο σπίτι της και τις ενδιαφέρουσες ρίγες, είναι η πορφύρα, επιστημονικά *Trunculariopsis trunculus*. Αριστερά μου το πιο όμορφο της οικογένειάς μου, το ερυθρόστομο όστρακο, που επιστημονικά ονομάζεται *Thais haemastoma*. Το όνομα της οικογένειάς μας είναι *Muricidae*. Ανήκουμε στα μικρά όστρακα και το ύψος μας δεν υπερβαίνει τα 10 εκ. Άλλα, έχει πολύ μεγάλη σημασία ότι βρισκόμαστε εδώ επάνω στο απαλό κόκκινο μεταξωτό και οι ἀνθρωποι ἔβαλαν κοντά μας λίγες γραμμές από τον «ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΑ» του Αισχύλου. Σκέψου ότι οι στίχοι έχουν ηλικία 2400 ετών».

«Ενδιαφέρον, ενδιαφέρον», είπε γεμάτος χαρά ο Τρίτωνας, «πες μας κι άλλα». Έτοι πήρε τον λόγο το όμορφο ερυθρόστομο όστρακο.

«Η καταγωγή μας δεν φθάνει, όπως η δική σου, μέχρι τους Θεούς, αλλά δεν φοβόμαστε να σε βεβαιώσουμε ότι σε περασμένους καιρούς ήμασταν τα πιο ονομαστά όστρακα σε ολόκληρη την Μεσόγειο. Έχεις ακουστά τα ονόματα ΣΙΔΩΝ, ΤΥΡΟΣ, ΚΑΡΘΑΓΕΝΗ και ΒΥΖΑΝΤΙΟ; Αυτές οι ονομαστές πόλεις σχετίζονται με εμάς. Στο δικό μας κόκκινο χρώμα, το πορφυρό, χρωστάνε την φήμη τους, την δύναμη και τον πλούτο τους. Ακόμα και ο Όμηρος μας αναφέρει συχνά. Υποθέτω, ότι γνωρίζεις ποιος ήταν ο Όμηρος. Ο μεγάλος τυφλός ραψωδός που έγραψε την ΙΛΙΑΔΑ και την ΟΔΥΣΣΕΙΑ. Ο μέγιστος των επικών ποιητών όλων των λαών και όλων των εποχών.

Και ακόμα δεν τελείωσα. Προ πολλών αιώνων ζούσε στην Βόρειο Ελλάδα, στους Φιλίππους μία γυναίκα ονομαζόμενη ΛΥΔΙΑ. Η ΛΥΔΙΑ, διάσημη έμπορος πορφύρας, διέδωσε το χρώμα μας. Σχετικά με αυτό αναφέρει η ΒΙΒΛΟΣ, βιβλίο των βιβλίων. Εμείς προμηθεύαμε το πολύτιμο πορφυρό χρώμα για πριγκιπικές και βασιλικές ενδυμασίες και αργότερα για τα λερά όμφια των επισκόπων της εκκλησίας.

Πολλοί λαοί οφείλουν σε μας τον πλούτο τους. Για τον λόγο αυτό μας τοποθέτησαν στο κέντρο, επάνω στο πορφυρό μεταξωτό».

Το μεγάλο όστρακο του Τρίτωνα έμοιαζε εντυπωσιασμένο και πλησίασε τους ομιλητές.

Τι συνέβη; Με μιας ακουγόταν περισσότερα «Καλό βράδυ, καλό βράδυ». Οι άλλοι κάτοικοι της προθήκης, μπήκαν στην κουβέντα, χαιρετούσαν ο ένας τον άλλον με πολλή συμπάθεια και αντάλλαχαν χαιρετισμούς.

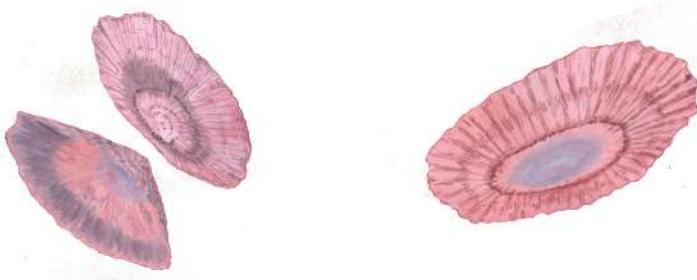

Υστερά, πήρε το λόγο ένα σκαφόποδο από την ημικυκλική σειρά που ήταν διατεταγμένα τα όστρακα: «Εμείς» είπε, «είμαστε πολύ υπερήφανοι που έχουμε τόσο διάσημη παρέα στην προθήκη. Τόσο εγώ, όσο και τα αδέλφια μου εδώ, είμαστε κοινά σκαφόποδα. Οι κογχυλιολόγοι μας αποκαλούν *Dentalium vulgare*. Μολονότι, συνήθως ζούμε θαμμένοι σε λάσπη και άμμο, έχουμε και εμείς την ιστορία μας.

Από τους προϊστορικούς χρόνους οι άνθρωποι μας συνέλεγαν, έφτιαχναν περιδέραια και κοσμούσαν με εμάς το σώμα τους. Όπως γνωρίζετε, οι άνθρωποι αγαπούν πολύ τα περιδέραια και τα κοσμήματα και φορούν ευχαρίστως στολίδια όλοι, τόσο τα παλιά χρόνια, όσο και σήμερα. Άλλα νομίζω, ότι σε διέκοψα αγαπητό μου πορφυρό όστρακο, να με συγχωρείς, νομίζω δεν είχες τελειώσει την ομιλία σου.»

Τότε, συνέχισε από την σειρά των πορφυρών οστράκων, ο πορφυρίτης: «Βλέπετε εδώ, τα συντρίμια των κελυφών των προγόνων μας; Αυτά είναι τα υπολείμματα συγγενών μας, τα οποία προέρχονται από παλιά εργαστήρια των ανθρώπων της προϊστορικής εποχής. Εκεί οι άνθρωποι έβγαζαν με συμπίεση από έναν αδένα του σώματος μας τις ελάχιστες σταγόνες χρωστικών ουσιών. Αρχικά, μας ψάρευαν σε τεράστιες ποσότητες, ύστερα συνέτριβαν τα σπίτια μας και τελικά επεξεργάζονταν την χρωστική ύλη που έβγαζαν σε πορφύρα, την οποία εμπορευόταν είτε πουλώντας την, είτε βάφοντας λινά, βαμβακερά και μεταξωτά υφάσματα. Με αυτήν την δουλειά οι άνθρωποι έγιναν πλούσιοι, πολύ πλούσιοι. Άλλα μερικούς αιώνες αργότερα, οι καιροί άλλαξαν.

Στον κόσμο αυτό δεν είναι σπάνιο, συμβαίνει συχνά.
Αλλά, πες μας αγαπητέ Τρίτωνα, δεν θέλεις εσύ να
μας διηγηθείς την ιστορία σου»;

«Σας παρακαλώ, σας παρακαλώ, αφήστε
μας να ακούσουμε» είπαν οι μικρές και μεγάλες
πεταλίδες που ήταν στριμωγμένες σε μία φωτο-
γραφία προϊστορικής σπηλιάς και μέχρι στιγμής δεν
είχαν πάρει μέρος στη συζήτηση.

«Τολύ ευχαρίστως θα σας μιλήσω για μένα»
απάντησε ο Τρίτωνας, «αλλά ποιοι είστε, πού ζείτε
και τι ονόματα σας έχουν δώσει οι άνθρωποι;»

«Χμ» μουρμούρισε μία από τις ωοειδείς, αστε-
δόμορφες πεταλίδες, «για μας δεν υπάρχουν πολλά
να διηγηθεί κανείς και δεν είμαστε καθόλου διάση-
μες. Το όνομά μου είναι Πτεταλίδα, *Patella vulgata*, αν
αυτό ακούγεται πιο ενδιαφέρον. Κατοικούμε στους
βράχους της υπερπαραλίας, κολλούμε το σώμα μας
όλη την ημέρα γερά επάνω στο υπέδαφος, γιατί

έχουμε πολλούς εχθρούς. Τόσο στη στεριά όσο και στη θάλασσα υπάρχουν πολλά ζωντανά όντα που έχουν μεγάλη όρεξη να καταβροχθίσουν τα σώματά μας. Μόνο την νύχτα μπορούμε να κινηθούμε ελεύθερα, να αλλάξουμε κατοικία και να ερευνήσουμε για την τροφή μας. Πάντως, πρέπει πάντοτε να προσέχουμε».

«Σταμάτα» φώναξε δυνατά, με ελαφρώς ταραχμένη φωνή η γειτόνισσα, «πρέπει να κάνω μία διόρθωση. Όλα όσα μας είπες είναι σωστά και αληθινά, αλλά ξέχασες κάτι πολύ ουσιαστικό. Βεβαίως οι άνθρωποι μας έτρωγαν πάντα ευχαρίστως, ακόμη και σήμερα το κάνουν, αλλά τον παλιό καιρό έφτιαχναν από τα σκληρά και ανθεκτικά κελύφη μας εργαλεία και καμιά φορά και κοσμήματα. Είχαμε πολύ μεγάλη χρησιμότητα γι' αυτούς. Αυτός είναι, άλλωστε, ο λόγος για τον οποίο βρισκόμαστε, ανάμεσά σας, στην προθήκη. Θέλω να τις ότι αυτό είναι ένα σημαντικό γεγονός και δεν πρέπει να παραβλεφθεί». Μετά από αυτό σίγησε και παρέμεινε στην άνετη θέση της.

Ο Τρίτωνας εισέπινευσε βαθειά και ρώτησε: «Θέλετε πραγματικά να ακούσετε την ιστορία μου; Δεν κουραστήκατε; Η ιστορία μου είναι μεγάλη και πρέπει να πάω πολύ πίσω στο παρελθόν».

«Ναί, ναί,» απάντησαν όλοι με μία φωνή, «άρχισε αμέσως. Είμαστε πολύ ανυπόμονοι και περίεργοι.»

Τότε, ο Τρίτωνας άρχισε:
«Κάποτε, ύστερα από μία

τρομερή θύελλα, έχασα την ισορροπία μου στο βυθό της θάλασσας και ήρθαν τεράστια κύματα που με πέταξαν στην ξηρά. Ατυχώς, έπεσα επάνω σε μυτερούς βράχους, πληγώθηκα άσχημα, δηλαδή έχασα την όμορφη καλοσχηματισμένη πρωτοκόγχη μου. Για ολόκληρες εβδομάδες, βρισκόμουν ολομόναχος επάνω στην μαλακή άμμο χωρίς φίλους και συγγενείς. Ήταν φρικτό, μέχρι τη μέρα που ένα ψαράδικο έφθασε στην παραλία.

Οι ψαράδες έριξαν άγκυρα, βγήκαν στην παραλία και ασχολήθηκαν με τα δίχτυα τους. Ξαφνικά ένας ψαράς με ανακάλυψε. Έσκυψε, με σήκωσε, με έβαλε στο χέρι του, έδιωξε την άμμο και παρατηρούσε το σπίτι μου από όλες τις μεριές, πολλές φορές, ιδιαίτέρως την σπασμένη μυτερή άκρη μου. Μετά το έβαλε στο στόμα του και φύσηξε μέσα. Στην αρχή σιγανά και μετά με όλη τη δύναμή του. Οι άλλοι τρόμαξαν, γιατί ακούστηκε ένας μακρύς, βαθύς, απειλητικός ήχος, ένα δυνατό Του-ου-ου-τ. Αυτό ήταν μόνο η αρχή. Γρήγορα διαδόθηκε το νέο της

χρησιμότητάς μου, από παραλία σε παραλία και από νησί σε νησί. Έγινα ένα ηχητικό όργανο, ένα είδος τρομπέτας.

«Ένα ηχητικό όργανο, ένα είδος τρομπέτας; Τι είναι αυτό; Πρέπει να μας το εξηγήσεις», είπαν τα άσπρο-ρόζ χρωματισμένα σκαφόποδα, που πάλι αναμίχθηκαν στην παρέα.

«Ναι», είπε ο Τρίτωνας «έτσι έγινε, ακούστε καλά, προσέξτε, μιλάω για όλο μου το είδος. Μόλις οι άνθρωποι γνώρισαν την αξία του απειλητικού ήχου μας, άρχισαν να μας ψάχνουν και να μας ψαρεύουν συστηματικά. Έτριβαν τις ωραίες μυτερές άκρες μας επάνω σε ανώμαλους βράχους, τις απομάκρυναν και κατασκεύαζαν ένα όργανο για να μπορούν να φυσούν μέσα μας.

Η σημασία μας μεγάλωνε κάθε μέρα, όχι μόνο στις παραθαλάσσιες περιοχές, αλλά παντού. Οι ψαράδες, τόσο στην ξηρά όσο και στη θάλασσα εξέπεμπαν το δυνατό Του-ου-ου-τ για να ειδοποιούνται μεταξύ τους για επερχόμενη ομίχλη ή θύελλα. Στα ορεινά χωριά, ο ήχος μας καθοδηγούσε τα κοπάδια ή προειδοποιούσε ότι πλησιάζουν λύκοι. Ο ήχος μας προσκαλούσε στις θρησκευτικές τελετές και εορταστικές εκδηλώσεις, ήμασταν τα σημαντικότερα όργανα επικοινωνιακών σημάτων απαραίτητων στη

ζωή των ανθρώπων, όλες τις εποχές. Έτσι ήταν. Τώρα, γνωρίζετε την ιστορία μου». Ύστερα αναστέναξε βαθειά και έπεσε σε σιωπή. Οι αναμνήσεις του μεγάλου παρελθόντος του το έκαναν ευτυχισμένο και λυπημένο ταυτόχρονα. Για λίγα λεπτά επικράτησε βαθειά σιγή, ύστερα μίλησε ξανά το μεγάλο όστρακο.

«Αγαπητοί φίλοι»

άρχισε, «αξέχαστες στιγμές ζήσαμε σήμερα το απόγευμα, εντυπωσιακές ιστορίες, όμως είναι αργά και νομίζω ότι πρέπει να ξεκουραστούμε. Σας εύχομαΙ καληνύχτα». «Καληνύχτα, καληνύχτα» ψιθύριζαν οι άλλοι. Και μετά τίποτα πια δεν ακούστηκε.

Το κορίτσι τρόμαξε. Που βρισκόταν; Μήπως ονειρεύτηκε; Όταν σιγά-σιγά συνήλθε, ξαναβρέθηκε στην πραγματικότητα και απέκτησε αίσθηση του τόπου και του χώρου.

Οι σκέψεις της με θέμα τη θάλασσα την ταξίδεψαν πάλι πολύ μακριά, στην πορφύρα, στα εργαλεία και στα κοσμήματα από όστρακα, στους θεούς της θάλασσας και στον Τρίτωνα, στην Κρήτη και τις Μυκήνες, που πλούτισαν την μοναδική Τέχνη τους

με έργα από την θάλασσα και τα μοναδικής ποικιλίας μαλάκια.

Όμως, η θάλασσα με τα απαράμιλλα όντα της είναι υπαρκτή, είναι το παρόν, μας περιβάλλει, δίνει έμπνευση καθημερινά στην φαντασία μας, προσφέρει χαρά, δυναμώνει το πνεύμα και το σώμα, χαρίζει πολύτιμη τροφή, θαυμάσια κοσμήματα, βιολογικά στοιχεία εναντίον της γήρανσης και αχ! πόσα ακόμα, που δεν έχουν τέλος.

Και τότε συλλογίστηκε: Και εμείς; τι ανταποδίδουμε σε αυτή την σχέση; Δεν θα έπρεπε, η απέραντη θάλασσα με την τεράστια ποικιλία της σε ζωντανούς οργανισμούς, το βασίλειο της μικρής γοργόνας, δεν θα έπρεπε να έχει όλη την αγάπη και την αφοσίωσή μας;

Ιδιωτική συλλογή κ. Helga Kanellaki

Έκθεση - Μουσείο. Χατζόπουλειος Βιβλιοθήκη.
«Κοχύλια και θάλασσα, ένας Κόσμος δίχως Σύνορα»
www.poroshellmuseum.gr